

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 11S/197/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3019200505
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Radičová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3019200505.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Radičovej a členov senátu JUDr. Rastislava Dluhoša, PhD. a JUDr. Jozefa Šuleka, v právnej veci žalobcu: W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. č. XXX, XXX XX B., proti žalovanému: H. právnej pomoci, kancelária E., so sídlom K. 6, XXX XX E., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaZA/22084/2019, ČRZ: 121935/2019 zo dňa 16. augusta 2019, takto

rozhodol:

Krajský súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa včas podanou žalobou na Krajskom súde v Trenčíne (ďalej aj ako "správny súd") domáhal preskúmania a zrušenia v záhlaví uvedeného rozhodnutia žalovaného (ďalej aj ako "napadnuté rozhodnutie"), ktorým žalovaný podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 327/2005 Z. z."), nepriznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci z dôvodu, že sa žalobca nenachádza v stave materiálnej núdze a zároveň neboli zistené také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z.. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplynulo, že preskúmaním príjmových pomerov žalobcu bolo zistené, že jeho započítateľné príjmy v rozhodnom období presiahli výšku 1,4-násobku a tiež aj 1,6-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Uplatnenie § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. prichádza do úvahy len vo výnimočných prípadoch. Žalovaný je toho názoru, že neposkytnutie právnej pomoci vo veci náhrady nemajetkovej ujmy v sume X.XXX,- eur, ktorá mala žalobcovi vzniknúť tým, že P. Z. Z. - N. neumožnil sledovať žiadateľovi (v tomto konaní žalobca) televíziu v rovnakom rozsahu ako majú odsúdení na iných oddieloch a bez oktrojovania relácií, čím mal žalovaný neoprávnene zasiahnuť do práva žalobcu chráneného čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nemôže mať za následok vážnu ujmu na právach žalobcu.

2. Žalobca v podanej žalobe namietal, že žalovaný mu pri posudzovaní jeho príjmov započítal celú čistú pracovnú odmenu, ktorú ako odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody dostáva za vykonanú prácu. Uvedený postup je v rozpore s ustanoveniami zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 475/2005 Z. z.") pre nezohľadnenie právnej úpravy vzťahujúcej sa k pracovnej odmene odsúdeného vo výkone trestu. Podľa názoru žalobcu treba brať ohľad len na disponibilný príjem podľa rozúčtovania

čistej pracovnej odmeny, ktorý reálne slúži na úhradu právnych služieb. Poukázal pritom na ustanovenia § 28 a § 45 zákona č. 475/2005 Z. z.. V zmysle týchto ustanovení sa dosiahnutá mzda po vykonaní zákonných zrážok považuje za čistú pracovnú odmenu a ďalej sa rozdeľuje na prostriedky na osobnom a vreckovom konte, pričom sa neobmedzuje čerpanie prostriedkov jedine na vreckovom konte (§ 28 ods. 5 zákona č. 475/2005 Z. z.). Samotná výška čistej pracovnej odmeny tak nepredstavuje použiteľný príjem odsúdeného. Príjem v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z. treba vykladať z materiálneho hľadiska ako objektívnu hodnotu, ktorou môže dotknutá osoba disponovať, a tak hrať právne služby. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci z dôvodu opomenutia zákona č. 475/2005 Z. z.. Pre nevysporiadanie sa s predloženými dôkazmi je tiež nepreskúmateľné pre nedostatok dôkazov. Správny orgán ustálil skutkový stav, ktorý vzal za základ napadnutého rozhodnutia, v rozpore s administratívnym spisom. Postupom žalovaného bolo žalobcovi znemožnené vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, čo predstavuje podstatné porušenie ustanovení o konaní pred správnym orgánom. Z týchto dôvodov žalobca žiadal preskúmané administratívne rozhodnutie zrušiť podľa § 191 ods. 1 písm. c), d) a f) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "SSP").

3. K správnej žalobe sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že postupoval v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z., nakoľko pri posudzovaní žalobcovho nároku vychádzal z podkladov od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, z ktorých zistil čistú mzdu žalobcu a výšku zaslaných finančných prostriedkov na účet žalobcu od jeho príbuzného v mesiacoch december 2018 až jún 2019. Po zhodnotení uvedených príjmov, žalovaný dospel k záveru, že započítateľný príjem žalobcu, ktorý pozostával z dosiahnutej čistej pracovnej odmeny a finančných príspevkov zaslaných na jeho účet, presiahol sumu 1,4-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, t. j. sumu vo výške XXX,XX eur a zároveň presiahol aj sumu 1,6-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, t. j. sumu vo výške 328,12 eur a žalobca nesplnil zákonnú podmienku materiálnej núdze z dôvodu, že presahuje zákonnú príjmovú hranicu, pričom nesplnenie čo i len jednej podmienky má za následok nepriznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci. Pre žalovaného bol smerodajný čistý príjem pozostávajúci zo skôr uvedených položiek bez ohľadu na výdavky. Ak by boli brané v úvahu aj výdavky (zrážky z príjmu - pohľadávky Zboru väzenskej a justičnej stráže, trovy výkonu trestu odňatia slobody a ďalšie) žalobcu, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody, jednalo by sa o diskriminačné konanie voči iným žiadateľom, ktorí nie sú vo výkone trestu odňatia slobody a ktorí majú tiež svoje pravidelné nevyhnutné výdavky, po uhradení ktorých im zostane minimálny disponibilný príjem. Na základe týchto skutočností žalovaný navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a potvrdil rozhodnutie žalovaného.

4. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovaného poukázal na ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., ktorý za príjem na účely posudzovania materiálnej núdze považuje len príjmy podľa zákona o dani z príjmu, ktoré sa pripisujú k dobru zamestnanca (§ 5 ods. 3 zákona o dani z príjmu). Z toho následne vyvodil, že za započítateľný príjem možno považovať príjem, ktorý bol poukazovaný na jeho konto. Namietal, že zákonná zrážka z jeho príjmov je nezávislá na jeho vôli a nikdy nebola jeho príjmom podľa § 5 ods. 2 zákona o dani z príjmu, a preto nemôže predstavovať jeho výdavky. Závery žalovaného považoval za diskrimináciu pracovne zaradených odsúdených, pretože hodnota ktorou nikdy nedisponovali, nemôže byť výdavkom a nemožno z nej hrať právne služby.

5. V podanej duplike žalovaný v celom rozsahu zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach k správnej žalobe. Dodal, že zákon č. 593/2003 Z. z. o dani z príjmov žiadnym spôsobom nestanovuje, že príjmom zo závislej činnosti má zamestnanec (odsúdený) aj reálne disponovať, nakoľko ide o také aktívum, ktoré plynie od zamestnávateľa k zamestnancovi, u ktorého nastáva nárast majetkovej hodnoty bez potreby, aby išlo o disponibilnú časť jeho aktív. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudky Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 11S/194/2019 zo dňa 28.04.2020 a sp. zn. 11S/196/2019 zo dňa 28.04.2020, ako aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 29Sp/16/2016 zo dňa 12.12.2016.

6. Krajský súd v Trenčíne ako vecne a miestne príslušný správny súd preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného podľa § 177 a nasl. SSP v rozsahu a z dôvodov uvedených v správnej žalobe, vychádzajúc zo skutkového stavu v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a viazaný rozsahom a žalobnými dôvodmi. Po zistení, že žaloba bola podaná oprávnenou osobou, v zákonnej lehote a proti rozhodnutiu, ktoré je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 107 ods. 2 SSP) a po oboznámení sa s vyjadreniami účastníkov konania a s pripojeným administratívnym spisom žalovaného dospel k záveru, že správnej žalobe nie je možné priznať úspech.

7. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

8. Podľa § 6 ods. 1, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Podľa § 177 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

10. Podľa § 190 SSP, ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

11. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

12. Predmetom súdneho prieskumu je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaZA/22084/2019, ČRZ: 121935/2019 zo dňa 16.08.2019, ktorým žalovaný podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. nepriznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci.

13. Z administratívneho spisu žalovaného správny súd zistil, že žalobca sa žiadosťou zo dňa 21.06.2019 (doručenej žalovanému dňa 27.06.2019) obrátil na žalovaného vo veci poskytnutia právnej pomoci v spore vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica č. k. 17C/4/2018 o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške X.XXX,- eur, ktorá mala žalobcovi (ako odsúdenému vo výkone trestu v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová) vzniknúť porušením jeho práva sledovať televíziu v rovnakom rozsahu ako majú odsúdení na iných oddieloch a bez oktrojovania relácií, čím bolo neoprávnene zasiahnuté do jeho práva chráneného čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv.

14. Podľa informácií z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici boli žalobcovi zaslané finančné prostriedky od príbuzného za mesiac december 2018 v celkovej výške XXX,- eur, za mesiac január 2019 v celkovej výške XXX,- eur, za mesiac február 2019 v celkovej výške XXX,- eur, za mesiac marec 2019 v celkovej výške XXX,- eur, za mesiac apríl 2019 v celkovej výške XXX,- eur, za mesiac máj 2019 v celkovej výške XXX,- eur, za mesiac jún 2019 v celkovej výške XXX,- eur. Žalobca dosiahol pracovnú odmenu za december 2018 v celkovej sume XXX,XX eur, za január 2019 v celkovej sume XXX,XX eur, za február 2019 v celkovej výške XXX,XX eur, za marec 2019 v celkovej sume XXX,XX eur, za apríl 2019 v celkovej sume XXX,XX eur, za máj 2019 v celkovej sume XXX,XX eur, za jún 2019 v celkovej sume XXX,XX eur.

15. Pri výške životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu XXX,XX eur (do 30. júna 2019) predstavoval 1,4-násobok životného minima sumu XXX,XX eur a 1,6-násobok životného minima sumu XXX,XX eur.

16. Napadnutým rozhodnutím žalovaný nepriznal žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu absencie materiálnej núdze na strane žalobcu. Žalovaný odôvodnil napadnuté rozhodnutie, okrem dôvodov uvedených v bode 1. tohto rozhodnutia, aj s poukazom na celkový čistý príjem žalobcu, ktorý po sčítaní pracovnej odmeny a darovaných finančných prostriedkov od príbuzného v jednotlivých mesiacoch rozhodného obdobia presiahol sumu XXX,XX eur, ktorá ku dňu podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci predstavovala 1,6-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu (1,6 x XXX,XX eur = XXX,XX eur) s výnimkou v mesiaci január 2019, kedy však príjem žalobcu presiahol 1,4-násobku už zmieňovaného životného minima (1,4 x XXX,XX eur = XXX,XX eur). Na základe uvedených skutočností žalovaný dospel k záveru, že žalobca nie je v stave materiálnej núdze a nespĺňa preto jednu zo základných podmienok na poskytnutie právnej pomoci. Proti napadnutému rozhodnutiu nebolo možné podať opravný prostriedok. Proti napadnutému rozhodnutiu bolo možné podať správnu žalobu, a to v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa § 1 zákona č. 327/2005 Z. z., účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v konaniach o oddlžení podľa osobitného predpisu, v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu podľa osobitného predpisu, oznamovateľom kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti alebo osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu, a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov.

19. Podľa § 4 ods. 1 písm. i) zákona č. 327/2005, na účely tohto zákona je materiálnoú núdzou stav, keď fyzická osoba je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6-násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom.

20. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

21. Podľa § 6a ods. 1 prvá veta zákona č. 327/2005 Z. z., ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20 % trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté.

22. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., za príjem podľa tohto zákona sa považujú príjmy fyzických osôb podľa osobitného predpisu po odpočítaní

- a) poistného na verejné zdravotné poistenie,
- b) poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti,
- c) preddavku na daň alebo dane z príjmov fyzických osôb a
- d) ďalších výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a na udržanie príjmov fyzických osôb.

23. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z., za príjem podľa tohto zákona sa považujú aj

- a) príjmy oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu, okrem prijatých náhrad škôd, náhrad nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu zdaniteľného príjmu,
- b) sumy vreckového pri zahraničných pracovných cestách do výšky 40 % nároku na stravné ustanovené osobitným predpisom,
- c) náhrady niektorých výdavkov zamestnancov do výšky ustanovenej osobitným predpisom,
- d) ďalšie príjmy fyzických osôb podľa osobitných predpisov po odpočítaní dane z príjmu fyzickej osoby.

24. Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 327/2005 Z. z., z príjmov fyzických osôb, ktoré sú oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu, sa za príjem podľa tohto zákona nepovažujú príjmy poskytované ako

- a) dávka a príspevky k dávke v hmotnej núdzi a jednorazová dávka v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu,
- b) peňažné príspevky občanom s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ich ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu,
- c) materské podľa osobitného predpisu,

- d) dávky štátnej sociálnej podpory podľa osobitného predpisu,
- e) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
- f) štipendiá okrem štipendia poskytovaného študentovi v doktorandskom študijnom programe v dennej forme štúdia podľa osobitného predpisu.

25. Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z., pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihladne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

26. Osobitným predpisom uvedeným v § 7 ods. 1 a § 7 ods. 2 písm. a) zákona č. 327/2005 Z. z. sa v zmysle odkazu č. 6, ktorý je umiestnený pod paragrafovým znením zákona č. 327/2005 Z. z., rozumie zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 595/2003 Z. z.").

27. Podľa § 5 ods. 1 písm. e) zákona č. 595/2003 Z. z., príjmami zo závislej činnosti sú odmeny obvinených vo väzbe a odmeny odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody poskytované podľa osobitného predpisu.

28. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z., príjmami podľa odseku 1 sú bez ohľadu na ich právny dôvod pravidelné, nepravidelné alebo jednorazové príjmy, ktoré sa vyplácajú, poukazujú alebo pripisujú k dobru, alebo spočívajú v inej forme plnenia zamestnancovi od zamestnávateľa alebo v súvislosti s výkonom závislej činnosti. Takýmito príjmami sú aj príjmy, ktoré poberá osoba, na ktorú prešlo zo zamestnanca právo na tieto príjmy.

29. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 183/2019 Z. z. o úprave súm životného minima účinného 30.06.2019, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm vo výške 205,07 eur mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu.

30. Medzi účastníkmi konania vzhľadom na žalobné dôvody, ktorými je súd viazaný, pritom zostala sporným jedine aplikácia zákon č. 475/2005 Z. z. v prejednávanom prípade v otázke posudzovania započítateľného príjmu žalobcu ako disponibilného príjmu.

31. Problematiku poskytovania bezplatnej právnej pomoci alebo za zníženú odplatu a s ním súvisiaci záväzok štátu umožniť aj osobám v hmotnej núdzi prístup k spravodlivosti upravuje zákon č. 327/2005 Z. z., keď štát za stanovených podmienok sám, resp. v prevažnej miere, preberá na seba náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. Preto je namieste, aby v právnej norme upravil podmienky, za ktorých bude právna pomoc fyzickým osobám patriť.

32. Účelom zákona č. 327/2005 Z. z. je tak upraviť podmienky poskytovania právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi s cieľom zabezpečiť im prístup k spravodlivosti a súdnej ochrane. Z uvedeného vyplýva, že bezplatnej právnej pomoci, resp. právnej pomoci aj so spoluúčasťou dotknutej osoby sa v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z. môžu dovoliavať iba osoby v materiálnej núdzi. Preto v snahe vylúčiť zneužívanie právnej úpravy je jednou z podmienok poskytnutia právnej pomoci skutočnosť, že príjem žiadateľa nepresahuje 1,4-násobok, resp. 1,6-násobok životného minima. Bez splnenia uvedenej podmienky nemožno žiadaný nárok na poskytnutie právnej pomoci priznať. V tomto duchu sa podľa § 7 zákona prihlada jedine na príjem fyzickej osoby dosahovaný podľa osobitného zákona, ktorým sa má na mysli zákon č. 595/2003 Z. z. To znamená, že pre účely zákona č. 327/2005 Z. z. a posúdenia splnenia zákonných podmienok na priznanie právnej pomoci sa berie v úvahu len príjem fyzickej osoby, ktorý je predmetom dane z príjmu. Pre posúdenie materiálnej situácie žalobcu je preto rozhodujúca iba príjmová stránka bez ohľadu na výdavky žalobcu. Správne orgány preto postupovali správne, ak si vyžiadali podklady potrebné na vyhodnotenie celkových príjmov žalobcu, pričom pri dosiahnutej mzde vykonali v súlade s § 7 ods. 1 odpočet zákonných odvodov a daní.

33. Treba zdôrazniť, že právna úprava posudzovania materiálnej núdze podľa zákona č. 327/2005 Z. z. vylučuje postup, pri ktorom by z príjmu žalobcu boli odpočítané iné výdavky ako sú stanovené v § 7 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.. Nie je preto chybou, ak žalovaný príjem žalobcu neznižil o iné bežné

výdavky, pričom zákon č. 327/2005 Z. z. pri skúmaní podmienky materiálnej núdze stanovuje objektívne kritériá, od týchto sa nemožno žiadnym spôsobom odchyliť. Avšak zo zákona č. 327/2005 Z. z. nevyplýva žalovanému povinnosť skúmať okrem príjmov ako takých aj výdavky žiadateľa, a to bez ohľadu na skutočnosť, či tieto vyplývajú zo zmluvných vzťahov žiadateľa alebo mu v dôsledku umiestnenia vo výkone trestu odňatia slobody vyplývajú priamo zo zákona. Existencia oprávnených pohľadávok voči žalobcovi, či už vyplývajúca zo zákona, alebo zo zmluvného vzťahu nie je dôvodom na jej odpočítanie z dosahovaného príjmu, resp. na zníženie príjmu žalobcu pre účely posudzovania materiálnej núdze podľa zákona č. 327/2005 Z. z.. V tejto súvislosti správny súd poukazuje aj na znenie § 5 zákona č. 595/2003 Z. z., ktoré definuje príjmy zo závislej činnosti, medzi ktoré zaraďuje aj odmeny obvinených vo väzbe a odmeny odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody poskytované podľa osobitného predpisu. Pre príjmy zo závislej činnosti je spoločné, že sa jedná o majetkové plnenie, ktoré sa pripisuje k dobru zamestnanca, resp. odsúdeného. Nevyžaduje sa, aby s nimi zamestnanec reálne disponoval, nakoľko ide o aktívum, ktoré plynie od zamestnávateľa k zamestnancovi, u ktorého tak nastáva nárast majetkovej hodnoty bez potreby, aby išlo o disponibilnú časť jeho aktív.

34. Podľa názoru správneho súdu preto žalovaný v prejednávanej veci postupoval pri zarátavaní príjmu žalobcu - odmeny vo výkone trestu správne a v súlade so zákonom č. 327/2005 Z. z. Žalovaný si zabezpečil dostatok podkladov pre náležité zistenie skutkového stavu potrebného na spravodlivé rozhodnutie, ktorý bol po právnej stránke správne posúdený.

35. Pokiaľ ide o námietku neoboznámene žalobcu s podkladmi pre rozhodnutie, ani tu správny súd nezistil žiadne závažné pochybenie majúce za následok ujmu na právach žalobcu. Žalovaný pri svojom rozhodovaní vychádzal jedine zo skutočností, ktoré boli žalobcovi ešte pred vydaním preskúmaného rozhodnutia známe. Tým je súčasne vylúčené, aby napadnuté rozhodnutie z tohto pohľadu pre žalobcu vyznelo prekvapivo.

36. Nakoľko správny súd v medziach žaloby nezistil v prejednávanej veci pochybenia majúce za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 168 SSP, v zmysle ktorého žalovanému prizná správny súd podľa pomeru jeho úspechu vo veci voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne.

38. V prejedávanej veci procesne úspešnému žalovanému, ktorým je orgán štátnej správy, správny súd náhradu trov nepriznal, nakoľko žalovanému nevznikli žiadne dôvodne vynaložené trovy a trovy konania si v prípade úspechu žalovaný ani neuplatnil.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta posledná zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať na Krajský súd v Trenčíne kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia. Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP alebo ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.